

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და
ინფრასტრუქტურის სამინისტროს
საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა
შიდასახლემწიფოებრივი და ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების
მესამე პროექტი

შ02: საჯავახო - ჩოხატაური - ოზურგეთი-ქობულეთის გზის
რეაბილიტაცია

კმ-47.2-კმ48

TNM Limited

საქართველო

2019

ნაწილი I: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები				
ქვეყანა	საქართველო			
პროექტის დასახელება	შ02: საჯავახო-ჩოხატაური ოზურგეტი-ქობულეთის გზის რეაბილიტაცია კმ-47.2-კმ48			
პროექტის მასშტაბი და ღონისძიებები	<p>საგზაო ქსელის მიმდინარე მდგომარეობის დეტალური საინჟინრო შეფასების შედეგების საფუძველზე, გეომეტრიული ფუნქციების შესწავლით, საგზაო აღჭურვილობის, კიუვეტების, ხიდების, საგზაო მახასიათებლების, გზის საფარის მდგომარეობის მიხედვით და სხვა, განისაზღვრა აღნიშნული გზის მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოების ადეკვატურობა.</p> <p>გზის მონაკვეთზე მნიშვნელოვნად დაზიანებულია ასფალტის საფარი და სადრენაჟო სისტემა. აღნიშნული გამოწვეულია საგზაო მოძრაობის, კლიმატური და გარემოსდაცვითი პირობების გამო. გზის საფარზე განვითარდა ბზარები, ორმოები, ასფალტის ჯდენა და სხვა. შესაბამისად, მიზანშეწონილია სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება, რათა აღდგეს არსებული გზის ფუნქციონირება.</p> <p>განსახორციელებელი ღონისძიებები მოიცავს: გზის საფარის მოხსნას და ნაწილობრივ სტრუქტურის შეცვლას, რაც უცილებელია არსებული საავტომობილო გზის აღსადგენად. მათ შორის სადრენაჟო სისტემის, საყრდენი სტრუქტურებს, გვერდულების, საგზაო უსაფრთხოების ზომების, საგზაო ნიშნების, საფარის მონიშვნის, ავტობუსების გაჩერებების და ა.შ. სტრუქტურულ და ფუნქციონალურ გაუმჯობესებას საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მიზნით.</p> <p>გზის მონაკვეთზე ზოგადი მახასიათებლებია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • გზის სიგრძე: 0.8 კმ • საგზაო საფარის ტიპი: ასფალტი • სავალი ნაწილის საშუალო სიგანე: 7 მ; • გვერდულების სიგანე: 0.5 მ; • კიუვეტები: 2 • ხიდები: 1 • ზოლის რაოდენობა: 2 ზოლიანი / ორი მიმართულებით 			
ინსტიტუციური ორგანიზება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	<p>მსოფლიო ბანკი (პროექტის ჯგუფის ხელმძღვანელი) აიმენ ა. ოსმან ალი</p>	<p>პროექტის მენეჯერი გიორგი წერეთელი</p>	<p>ადგილობრივი მოსარგებლე/ან მიმღები ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი</p>	
განხორციელების ორგანიზება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	<p>მსოფლიო ბანკი გარემოსდაცვის ზედამხედველი დარეჯან კაპანაძე</p> <p>სოციალური კონსულტანტი სოფია გეორგიევა</p>	<p>ადგილობრივი ზედამხედველი TNM Limited</p>	<p>ადგილობრივი ინსპექცია</p>	<p>კონტრაქტორი (განსასაზღვრია)</p>

ადგილმდებარეობის აღწერა					
ობიექტის სახელი	შ02: საჯავახო-ჩოხატაური ოზურგეტი-ქობულეთის გზის რეაბილიტაცია კმ-47.2-კმ48				
ობიექტის ადგილმდებარეობის აღწერა	გზის მონაკვეთი გადის ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, იწყება კმ 47.2-დან მდინარე ბზუჟის ხიდთან. გზის სავალი ნაწილი ორზოლიანია, რომლის ასფალტის ზედაპირი დაზიანებულია.				
ვინ არის მიწის მფლობელი?	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკუთრება				
გეოგრაფიული, ფიზიკური, ბიოლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროგრაფიული და სოციო-ეკონომიკური გარემოს აღწერა	<p>მდებარეობა: გზის მონაკვეთი გადის ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, იწყება კმ 47.2-დან მდინარე ბზუჟის ხიდთან.</p> <p>ჰაერი: საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობისა და ინდუსტრიული ობიექტების არარსებობის გამო, ჰაერის ხარისხის პარამეტრი მაღალია</p> <p>წყალი და ნიადაგი: ოფიციალური მონაცემები დაბინძურების შესახებ არ არსებობს</p> <p>ფლორა: გზის მიმდებარედ მცენარეული საფარი შედგება წაბლის, წიფლის, კედარი, ფიჭვისა და ნაძვისაგან. მცენარეულ საფარზე არსებითი ზეგავლენა მოსალოდნელი არ არის.</p> <p>ფაუნა: პროექტის განხორციელების ზონაში მოზინადრე ცხოველთა სახეობები მოიცავს დათვს, შველს, წავს, ტურას, ფოცხვერს, მგელს, ციყვს და ზღარბს. მოცემულ მონაკვეთზე გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები ფაუნაზე მინიმალურ ზემოქმედებას მოახდენს.</p> <p>ხმაური: ინდუსტრიული ობიექტების უქონლობისა და საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობის გამო ხმაურის დონე დაბალია. სამშენებლო სამუშაოებს ექნებათ ზომიერი ლიმიტირებული გავლენა მოსახლეობის მხოლოდ იმ ნაწილზე რომლებიც ცხოვრობენ არსებულ სოფლებში (გზის გასწვრივ) და აღნიშნული გავრცელება მხოლოდ პერიოდული შეკეთების ფაზაზე.</p> <p>სოციალური/იძულებით განსახლება: პროექტის განხორციელება არ საჭიროებს მიწის ნაკვეთის ექსპროპრიაციას. მოსალოდნელია დროებითი ზეგავლენა კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების ღობეებზე. მესაკუთრეებს ეცნობება მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ და ღობეები დაუყოვნებლივ აღდგება კონტრაქტორის მიერ. დაზარალებულთა წერილობითი მიმართვები გათვალისწინებული იქნება ინტერვენციის დაწყებამდე.</p>				
მასალების მოპოვების ადგილმდებარეობა და მანძილი, განსაკუთრებით ინერტული მასალების, წყლის, ქვამასალის	<p>ინფორმაცია პროექტის მიმდებარე ტერიტორიაზე მასალების რესურსების შესახებ:</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>აღწერა</th> <th>მდებარეობა</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>მდინარეზე ინერტული მასალის კარიერი</td> <td>სოფ, სილაური. მდინარე ბზუჟი</td> </tr> </tbody> </table>	აღწერა	მდებარეობა	მდინარეზე ინერტული მასალის კარიერი	სოფ, სილაური. მდინარე ბზუჟი
აღწერა	მდებარეობა				
მდინარეზე ინერტული მასალის კარიერი	სოფ, სილაური. მდინარე ბზუჟი				

კანონმდებლობა	
<p>საპროექტო ღონისძიებებთან დაკავშირებული ნაციონალური ადგილობრივი კანონმდებლობა ნებართვები</p>	<p>შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტი (SRAMP) ექვემდებარება მსოფლიო ბანკის სამოქმედო პოლიტიკას OP/BP 4.01 – გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ და მისი პრინციპების თანახმად კლასიფიცირებულია როგორც გარემოზე ზემოქმედების "ბ" კატეგორიის ქმედება. გარემოზე ზემოქმედების მართვის წინამდებარე გეგმა მომზადებულია OP/BP 4.01-ით განსაზღვრული პრინციპების შესაბამისად. საქართველოს კანონმდებლობით გზების რეაბილიტაციის პროექტისთვის არ არის მოთხოვნილი მისი გარემოზე ზემოქმედების განხილვა, დამტკიცება ან ნებართვის გაცემა.</p> <p>თუმცა, ეროვნული რეგულირების სისტემით:</p> <ul style="list-style-type: none"> • კონტრაქტორი უნდა იყოს ლიცენზირებული; • სამშენებლო მასალების მომწოდებელი უნდა იყოს ლიცენზირებული; • თუ კონტრაქტორი მოინდომებს გახსნას საკუთარი კარიერი, უნდა აიღოს შესაბამისი ლიცენზია; • თუ კონტრაქტორს სურს გახსნას ალსფალტის ან ცემენტის საკუთარი ქარხანა, მან უნდა მიიღოს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, რომელშიც მოცემული იქნება დაბინძურების კონცენტრაციის ზედა ზღვარი; • სამშენებლო ნარჩენები განთავსებული უნდა იქნას ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ წერილობით შეთანხმებულ წინასწარ შერჩეულ ადგილზე; • სარეაბილიტაციო გზის გასწვრივ არსებული მიწის ნაკვეთები, რომლებიც ირიცხებოდა სახელმწიფო ტყის ფონდში, ამორიცხვის შემდგომ გადაეცემა საავტომობილო გზების დეპარტამენტს საქმიანობის განსახორციელებლად. ზემოაღნიშნული პროცედურები ამ ეტაპზე მიმდინარეობს.
<p>საჩივრების განხილვის მექანიზმი</p>	<p>საჩივრების განხილვის მექანიზმი ხელმისაწვდომი იქნება პროექტის ზემოქმედებული პირებისათვის, რომელიც მისცემს საშუალებას გასაჩივრებული იყოს ნებისმიერი გადაწყვეტილება, რომელსაც ისინი არ ეთანხმებიან</p> <p>საჯარო განხილვების დროს პროექტის ზემოქმედებული პირები ინფორმირებული იქნებიან შესაძლო საჩივრების განხილვის მექანიზმის შესახებ ბროშურების მეშვეობით სამუშაოების დაწყებამდე. ასევე, შესაბამისი ინფორმაცია იქნება გამოქვეყნებული ყველა მუნიციპალიტეტის შენობის საინფორმაციო დაფებზე ვესტიბიულში, სადაც პროექტი იქონიებს ზეგავლენას. პროექტის ზემოქმედებული პირები სრულად იქნებიან ინფორმირებული თავიანთ უფლებებსა და პროცედურებზე საჩივრების მიმართვისათვის მიზნით სიტყვიერად თუ წერილობით მშენებლობამდე, მშენებლობის და ექსპლუატაციის დროს. პრევენციის მიზნით ყურადღება ყოველთვის იქნება გამახვილებული რათა თავიდან იქნას აცილებული საჩივრები.</p> <p>წარდგენილი საკონტაქტო პირი:</p> <p>ბატონი თემურ გიორგაძე, ოზურგეთის ინფრასტრუქტურის დეპარტამენტის უფროსი მობ: 599 36 35 10</p> <p>საკონტაქტო პირი აგროვებს და არეგისტრირებს საჩივრებს სპეციალურ ჟურნალში. თუ საჩივარი გადაუჭრელია ადგილობრივ დონეზე ის გადაეცემა საავტომობილო გზების დეპარტამენტს შემდგომი რეაგირებისათვის. ნებისმიერი ინფორმაციისთვის ან რჩევისთვის, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარდგენილია შემდეგი საკონტაქტო პირები:</p> <p>1. მარიამ ზეგიაშვილი – სოციალური უსაფრთხოების კონსულტანტი</p>

	<p>მობ: 577 74 40 88; 555 400 205; ელ-ფოსტა: mbegiashvili2@gmail.com</p> <p>2. მაია ვაშაკიძე - გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი მობ: 593 32 30 77; ელ-ფოსტა: maya_vashakidze@yahoo.co.uk</p> <p>საავტომობილო გზების დეპარტამენტი: ალ. ყაზბეგის 12, თბილისი, საქართველო</p> <p>საჩივრების განხილვის კომისია ფორმირებულია საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის უფროსის ბრძანებით, როგორც მუდმივი ფუნქციონალური სტრუქტურა, დეპარტამენტის თანამშრომლების სრული ჩართვით. ეს მოიცავს ხელმძღვანელობას, სოციალური და გარემოს უსაფრთხოებას, იურიდიულ სამსახურს, საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტს და სხვა შესაბამის სამსახურებს (IA-ს კონკრეტული სტრუქტურის მიხედვით).</p> <p>თუ საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გადაწყვეტილება ვერ დააკმაყოფილებს ზემოქმედებულ პირებს, მათ შეუძლიათ განახორციელონ შემდგომი ქმედებები და მიმართონ საჩივრით სასამართლოს (რაიონულ სასამართლოს) ნებისმიერი წინამდებელობის და მიკერძოვების გარეშე</p>
საჯარო შეხვედრები	
<p>განსაზღვრეთ სად და როდის ჩატარდა საჯარო შეხვედრა</p>	<p>ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის პრინციპების განმსაზღვრელი ჩარჩო დოკუმენტი განთავსდება საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე და დაინტერესებულ მხარეთათვის საკონსულტაციო შეხვედრები ჩატარდება ოზურგეთში მას მერე რაც, ზემოხსენებული დოკუმენტი შეთანხმდება მსოფლიო ბანკთან და საავტომობილო გზების დეპარტამენტთან. ჩატარებული საჯარო განხილვის ოქმი დაერთვება წინამდებარე დოკუმენტს.</p>
დანართები	
<p>დანართი 1: პროექტის ადგილმდებარეობის რუკა;</p> <p>დანართი 2: საჯარო შეხვედრის ოქმი (თანდართული იქნება აღნიშნულ დოკუმენტზე)</p> <p>დანართი 3: შეთანხმება ნარჩენების განთავსების შეთანხმება (წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ);</p> <p>დანართი 4: კარიერით სარგებლობის ლიცენზია (საჭიროებისამებრ, წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ);</p> <p>დანართი 5: ასფალტის ქარხნის საექსპლოატაციო შეთანხმება (საჭიროებისამებრ, წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ);</p>	

ნაწილი II: უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინფორმაცია

გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სკრინინგი უსაფრთხოების პოლიტიკის ასამოქმედებლად			
	სამუშაოები/საკითხი	სტატუსი	გამშვები მექანიზმი
მოიცავს თუ არა ობიექტზე მიმდინარე სამუშაოები შემდეგიდან რომელიმე ქმედებას?	1. გზის რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ა”
	2. ახალი მცირემაშტაბიანი საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ა”
	3. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ბ”
	4. ისტორიული ნაგებობა(ები) და ოლქები	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „გ”
	5. მიწის შესყიდვა ¹	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „დ”
	6. სახიფათო ან დოქსიკური მასალები ²	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ე”
	7. ზეგავლენა დტეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ვ”
	8. აუფეთქებელი ჭურვების არსებობის რისკი	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ზ”
	9. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „თ”
	10. ზემოქმედება კერძო საკუთრებაზე და გამოყენება	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ი”
	11. სოციალური რისკები	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „კ”

1. მიწების შესყიდვა მოიცავს ხალხის ადგილმონაცვლეობას, ცხოვრების წესის შეცვლას, ეს ეხება იმ მიწას რომლის შესყიდვა/გადაცემა მოხდა და გავლენა აქვს იმ პირებზე, ვინც ცხოვრობს და/ან უკანონოდ იმყოფება და/ან ეწევა ბიზნეს საქმიანობას (ჯიხურები) იმ მიწაზე, რომლის შექმნაც მოხდა.

2. ტოქსიკური/სახიფათო მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ასბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე გამხსნელი ნივთიერებები, ტყვიის შემცველი საღებავების მოცილება და სხვა.

ნაწილი III: შემამსუბუქებელი ღონისძიებები

საკმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
0. ზოგადი პირობები	შეტყობინება და მუშათა უსაფრთხოება	<p>(ა) ადგილობრივი მშენებლობის და გარემოს დაცვის ინსპექციის და ადგილობრივი თემის წარმომადგენლები ინფორმირებული უნდა იყვნენ მოსალოდნელი სამუშაოების შესახებ.</p> <p>(ბ) საზოგადოებას ინფორმაცია მიეწოდება სამუშაოების შესახებ მედიის საშუალებით და/ან საჯაროდ ხელმისაწვდომ ობიექტებზე (მათ შორის სამშენებლო მოედანი) სათანადო შეტყობინების გაგზავნის გზით.</p> <p>(გ) გზის მშენებლობისა და რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა იურიდიული ნებართვა უნდა იქნას მოპოვებული.</p> <p>(დ) მუშათა პირადი უსაფრთხოების აღჭურვა პერსონალური დამცავი საშუალებებით, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო სტანდარტებს (ყოველთვის უნდა ატარონ ჩაფხუტები, ნიღბები და უსაფრთხოების სათვალე, დამცავი ფეხსაცმელები).</p> <p>კონტრაქტორი ფორმალურად უნდა იყოს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხოდ და დისციპლინირებულად, რათა შემცირდეს ზემოქმედება ახლომდებარე მოსახლეობაზე და გარემოზე.</p> <p>(ე) სამშენებლო მოედანზე თვალსაჩინო ადგილებში უნდა განთავსდეს გამაფრთხილებელი და შემახსენებელი ნიშნები გარემოს დაცვის, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების ქცევის ნორმების შესახებ.</p> <p>(ვ) თვალსაჩინო ადგილას უნდა განთავსდეს საკონტაქტო ინფორმაცია, რათა ადგილობრივი თემის წარმომადგენლებს და პროექტის გავლენის ქვეშ მყოფ ადამიანებს საშუალება ჰქონდეს კითხვების დასმის და საჩივრის გამოთქმის.</p>
ა. ძირითადი სარეაბილიტაციო და/ან სამშენებლო ღონისძიებები	ჰაერის ხარისხი	<p>(ა) მიწის სამუშაოების და მასალების დატვირთვა-ჩამოტვირთვის დროს უნდა იქნას მიღებული შესაბამისი ზომები, რათა თავიდან იქნას აცილებელი ზედმეტი მტვრის წარმოქმნა (როგორც არის, მასალების ჩამოგდება მაღალი სიმაღლიდან დატვირთვა-ჩამოტვირთვის დროს).</p> <p>(ბ) ნანგრევები, ამოღებული მიწა და აგრეგატები უნდა განთავსდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე და პერიოდულად მოირწყას, რათა შემცირდეს მტვრის წარმოშობა.</p> <p>(გ) პნევმატური ბურღვის ან საფარის მტვრევის და გზის საფუძვლების დაშლის სამუშაოების დროს წარმოქმნილი მტვერი უნდა შემცირდეს მორწყვის საშუალებით და/ან ობიექტზე უნდა დამონტაჟდეს მტვრის შემაკავებელი მოწყობილობები.</p> <p>(დ) მიმდებარე ტერიტორიაზე (ტროტუარი, გზა) არ უნდა იყოს სამშენებლო ნარჩენები და მიწა, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი მტვრის წარმოქმნა.</p> <p>(ე) სამშენებლო ნარჩენების/ნაგვის ღია დაწვა არ დაიშვება სამშენებლო მოედანზე.</p> <p>(ვ) მანქანა-დანადგარები შესაბამისობაში უნდა იყოს ემისიების წარმოშობის რეგულაციებთან, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მათი სათანადო ტექნიკური რემონტი და მოედანი თავისუფალი უნდა იყოს ზედმეტი არასაჭიროდ მდგომი სამშენებლო მექანიზმებისგან.</p>
	ხმაური	<p>(ა) დღის საათებში სამშენებლო ხმაურის შეზღუდვა.</p> <p>(ბ) სკოლების და საავადმყოფოების შემოგარენში დამატებით განხორციელდეს ხმარურის მართვა.</p> <p>(გ) გენერატორების, ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების მრავის თავსახურები მუშაობის</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
	<p>წყლის ხარისხი</p> <p>ნარჩენების მართვა</p>	<p>პერიოდში დაკეტილი უნდა იყოს და დანადგარები უნდა განთავსდეს დასახლებული პუნქტებიდან რაც შეიძლება შორს.</p> <p>(ა) ობიექტზე უნდა გატარდეს ეროზიისა და სედიმენტების კონტროლის შესაბამისი ღონისძიებები, როგორცაა მაგალითად: თივის ზვინები და/ან შლამსაჭერი, რათა თავიდან იქნეს აუცილებული ნალექის სამშენებლო მოედნიდან გამოტანა, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ადგილობრივი საკანალიზაციო სისტემების, ახლომდებარე ღელებების და მდინარეების დაბინძურება.</p> <p>(ა) წინასწარ შეირჩეს და მოპოვებული იქნას ფორმალური ნებართვა/შეთანხმება ნარჩენების მოგროვებისთვის და გადასაყრელად და ნარჩენების მოსაგროვებელი და გადასაყრელი ადგილები განსაზღვრული უნდა იყოს ყველა ტიპის ნარჩენისთვის, რომელიც წარმოიშვება მიწის სამუშაოების, დემონტაჟისა და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად.</p> <p>(ბ) მშენებლობის და დემონტაჟის შედეგად დარჩენილი მინერალური ნაგავი/ნარჩენები უნდა განცალკევდეს საერთო, ორგანული, თხევადი და ქიმიური ნარჩენებისგან და ადგილზე დახარისხდეს და შეიქმნას შესაბამისი შემნახველი კონტეინერები.</p> <p>(გ) ყველა ტიპის ნარჩენი უნდა იქნას გატანილი არსებულ ფორმალურად შეთანხმებულ და მკაცრად კონკრეტულად განსაზღვრულ ადგილზე.</p> <p>(დ) შეძლებისდაგვარად გადამუშავდეს ან ხელმოკრედ გამოყენებულ იქნას არატოქსიური მასალები.</p>
<p>ბ. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე</p>	<p>წყლის ხარისხი</p>	<p>(ა) ადგილი არ უნდა ჰქონდეს გრუნტის წყლების არაკონტროლირებად მოპოვებას, არც ტექნიკური წყლების, ცემენტის ხსნარის ან სხვა დაბინძურებული წყლების არაკონტროლირებად დაცლას მიწაზე ან ზოგადად ბუნებრივ გარემოში; სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს წყლის მოპოვების და დაცლის ყველა საჭირო ლიცენზია და ნებართვა.</p> <p>(ბ) მოეწყოს და განხორციელდეს სათანადო სანიაღვრე წყლების სისტემა, ისე რომ შლამით არ ამოქოლოს, დააბინძუროს ან დაბლოკოს ან სხვაგვარად უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ბუნებრივ ნაკადულებზე/ღელებზე, მდინარეებზე, წყალსადავებსა და ტბებზე.</p> <p>(გ) გაეცნოს და დაცული იქნას პროცედურები რათა თავიდან იქნას აცილებული საწვავის, საპოხი მასალების და ტოქსიური და მავნე ნითიერებების შემთხვევითი დაღვრა.</p> <p>(დ) სამშენებლო მანქანები და დანადგარები გაირეცხოს მხოლოდ სპეციალურად განსაზღვრულ ადგილებში, სადაც წყლის გადინება არ დააბინძურებს ბუნებრივი წყლის ზედაპირს.</p>
<p>გ. ისტორიული ძეგლი(ები)</p>	<p>კულტურული მემკვიდრეობა</p>	<p>(ა) იმ შემთხვევაში თუ მშენებლობა ხორციელდება ისტორიული ნაგებობების სიახლოვეს, ან ისტორიულ უბანში, უნდა მოხდეს შეტყობინება და ადგილობრივი სახელისუფლებო ორგანოებიდან თანხმობის/ნებართვების აღება. ყველა სახის სამშენებლო სამუშაოები უნდა დაიგეგმოს და განხორციელდეს ადგილობრივი და ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.</p> <p>(ბ) ექსკავაციის ან მშენებლობის დროს უძველესი ხანის კულტურული ნაშთების ან სხვა შესაძლო არქეოლოგიური ნივთების აღმოჩენის შემთხვევაში, აუცილებელია ამ ფაქტის დაფიქსირება და რეგისტრირება, პასუხისმგებელი</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
		ოფიციალური უწყებების საქმის კურსში ჩაყენება და სამუშაოების შეჩერება ან შეცვლა წარმომოხილელი გარემოების გათვალისწინებით.
დ. მიწების შესყიდვა	განსახლების სამოქმედო გეგმა/ჩარჩო დოკუმენტი	<p>ა) თუ სამუშაოების განხორციელებისთვის საჭირო გახდა ნაკვეთზე შესვლა, არ შეხვიდეთ აღნიშნულ ნაკვეთზე სანამ არ მიიღებთ დამკვეთისგან ფორმალურ შეტყობინებას განსახლების და კომპენსაციის გადახდის დასრულებზე. სამუშაოები დაშვებულია მხოლოდ ბანკის და დამკვეთის მიერ განსახლების დასრულების ანგარიშის დამტკიცების შემდგომ.</p> <p>ბ) არასათანადო ან არასრული განსახლების კომპენსაციის შესახებ საზოგადოებრივი საჩივრების წარმომოხილელის შეთხვევაში, უნდა შეჩერდეს ყველა აქტივობა, საჩივრები შევიდეს ჩანაწერების ჟურნალში და დაუყოვნებლივ ეცნობოს დამკვეთს. დამკვეთის ფორმალური შეტყობინების მიღებამდე არ აღდგეს სამუშაოები.</p>
ე. ტოქსიკური მასალები	<p>ასბესტის მართვა</p> <p>ტოქსიკური / სახიფათო ნარჩენების მართვა</p>	<p>(ა) სამშენებლო მოედანზე ასბესტის არსებობის შემთხვევაში, იგი მკაფიოდ უნდა მოინიშნოს როგორც სახიფათო მასალა.</p> <p>(ბ) შესაძლებლობის შემთხვევაში, ასბესტი სათანადო ნორმების დაცვით უნდა განთავსდეს კონტეინერებში და დაილუქოს მავნე ზეგავლენის მაქსიმალურად შემცირების მიზნით.</p> <p>(გ) გატანამდე (თუ გატანა აუცილებელია) ასბესტი უნდა დამუშავდეს დამატენიანებელი ნივთიერებით, რათა მაქსიმალურად შემცირდეს ჰაერში ასბესტის მტვრის ნაწილაკების მოხვედრა.</p> <p>(დ) ასბესტის მართვა და გატანა უნდა მოხდეს გამოცდილი და პროფესიონალი სპეციალისტების მიერ.</p> <p>(ე) ასბესტის დროებით შენახვის შემთხვევაში, ნარჩენები უსაფრთხოდ უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში და სათანადოდ მოინიშნოს. მიღებული იქნება უსაფრთხოების ზომები ობიექტიდან ასბესტის უნებართვოდ გატანის წინააღმდეგ.</p> <p>(ვ) არ შეიძლება ერთხელ გატანილი ასბესტის ხელმეორედ გამოყენება</p> <p>(ა) სამშენებლო უბანზე სახიფათო და ტოქსიკური ნივთიერებების დროებითი შენახვა უნდა მოხდეს უსაფრთხო კონტეინერებში, რომლებზეც მითითებული იქნება ინფორმაცია შემადგენლობის, თვისებებისა და გამოყენების შესახებ.</p> <p>(ბ) სახიფათო ნივთიერებების შემცველი კონტეინერები დაღვრის თავიდან აცილების მიზნით უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში.</p> <p>(გ) ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს სპეციალური ლიცენზირებული გადატანების მიერ. ნარჩენები უნდა განთავსდეს ლიცენზირებულ ადგილას.</p> <p>(დ) არ მოხდება ტოქსიკური შემადგენლობის მქონე საღებავების ან გამხსნელების და ტყვიის შემცველი საღებავების გამოყენება.</p>
ვ. ტყეებზე, ჭაობიან და/ ან დაცულ	ეკოსისტემის დაცვა	(ა) დაუშვებელია სახელმწიფო ტყის ფონდის კუთვნილ ტერიტორიებზე სამუშაოების განხორციელება ამორიცხვის პროცედურის დასრულებამდე

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
ტერიტორიებზე ზეგავლენა		<p>(ბ) ხეების ჭრა უნდა დაყვანილი უნდა იქნას მინიმუმამდე, მისასვლელი გზების მიმართულების რეგულირების საშუალებით, ასევე მცირე გაბარიტიანი ტექნიკისა და მუშა-ხელის გამოყენებით ინდივიდუალური ლოკაციებისთვის.</p> <p>(გ) თითოეული მოსაჭრელი ხე უნდა იქნას მარკირებული და მოჭრის შემდგომ დაფიქსირდეს ჟურნალში.</p>
ზ. აუფეთქებელი საბრძოლო მასალების არსებობის რისკი (UXO)	ადამიანის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკები	(ა) ექსკავაციის სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორი უნდა დარწმუნდეს, რომ სამშენებლო უბანი შესაბამისი ორგანოების მიერ შემოწმებული და გასუფთავებულია ასაფეთქებელი მოწყობილობებისგან
თ. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	სამშენებლო ღონისძიებების პირდაპირი ან არაპირდაპირი გავლენა საზოგადოებრივ ტრანსპორტსა და ფეხით მოსიარულეებზე	<p>ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს სამშენებლო უბნის სათანადო უსაფრთხოება და მშენებლობასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობის რეგულირება, რაც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:</p> <p>ა) საინფორმაციო და გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და მოძრაობის გადართვა: მშენებლობის ადგილზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს კარგი ხილვადობა და საზოგადოების გაფრთხილება შესაძლო რისკების შესახებ;</p> <p>ბ) სატრანსპორტო მოძრაობის მართვის სისტემა და თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ობიექტთან მისვლისა და სამშენებლო უბნის სიახლოვეს დატვირთული მოძრაობის საკითხებზე. ფეხით მოსიარულეთათვის უსაფრთხო გასასვლელებისა და გზაჯვარედინების უზრუნველყოფა იმ ადგილებში, სადაც მშენებლობა აფერხებს მოძრაობას.</p> <p>გ) სამუშაო საათების რეგულირება ადგილობრივი მოძრაობის სქემის შესაბამისად, მაგ: პიკის საათებში ან საქონლის მოძრაობის დროს ძირითადი ტრანსპორტის გადაადგილების თავიდან აცილება.</p> <p>დ) საჭიროების შემთხვევაში, საგზაო მოძრაობის აქტიური რეგულირება ობიექტზე გაწვრთნილი პერსონალის მიერ საზოგადოების უსაფრთხო გადაადგილებისათვის.</p> <p>ე) თუ სკოლის მოსწავლეები იმყოფებიან სიახლოვეს, სასწავლო საათების პერიოდში მოაწესრიგოს საგზაო მოძრაობა უსაფრთხოების პერსონალი მეშვეობით;</p> <p>ვ) მშენებლობის პერიოდში ახლომდებარე სამუშაო დაწესებულებებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებლებთან უსაფრთხო და შეუფერხებელი მისასვლელების უზრუნველყოფა</p>
ი. ზემოქმედება მიწის საკუთრებაზე და გამოყენებაზე	მიწაზე ხელმისაწვდომობის შეზღუდვა /დაკარგვა	<p>ა) ადგილობრივი მოსახლეობის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე/აქტივებზე შეუფერხებელი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;</p> <p>ბ) გზის სამუშაოების დაგეგმვა ისე, რომ შენარჩუნებულ იქნას ადგილობრივი მოსახლეობის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე და აქტივებზე შეუფერხებელი ხელმისაწვდომობა, რაც შეილება მიღწეულ იქნას გზებზე ჩასატარებელი სამუშაოებისა და შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელებისა</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
	<p>დროებითი ზემოქმედება კერძო საკუთრებაში არსებულ აქტივებზე</p> <p>შემოსავლების ან აქტივების დაკარგვა არასანქცირებული ჩარევის შედეგად, ტერიტორიის დაკავება სამშენებლო დერეფნის გარეთ</p>	<p>ადგილობრივ მოსახლეობის წარმომადგენლებთან მუდმივი კოორდინაციით</p> <p>ა) კერძო საკუთრების გადაფარვის ან შემთხვევით დაზიანების თავიდან აცილება (კედლებთან და ღობეებთან ახლოს, მცირე გაბარიტიანი ტექნიკის გამოყენებით ან სამშაოების ხელით ჩატარების გზით, სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დასაწყობებით ერთო საკუთრებაში არსებული ტერიტორიებიდან მოშორებით და ა.შ.);</p> <p>ბ) კერძო საკუთრების გაუთვალისწინებელი დაზიანების შემთხვევაში, მოხდეს მისი სწრაფად აღდგენა თავდაპირველ ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>გ) იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია კერძო საკუთრებაზე დროებითი ზემოქმედება, მოხდეს მესაკუთრეთა წინასწარი ინფორმირება და მიეცეთ დაზიანებული ქონების აღდგენის გარანტია, წინასწარ მოხდეს კერძო მესაკუთრეებისგან წერილობითი თანხმობების მოპოვება, მათ საკუთრების ხელყოფისა და დაზიანების პირვანდელ ან უკეთეს მდგომარეობამდე დაუყოვნებლივ აღდგენის თაობაზე;</p> <p>დ) იმ შემთხვევაში, თუ სამუშაოების მიმდინარეობისას წარმოიქმნება მიწის ჩამორთმევის მოულოდნელი საჭიროება, დაუშვებელია ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მიწის ნაკვეთზე შესვლა, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ განსახლების სამოქმედო გეგმის მომზადებამდე და მის სრულ განხორციელებამდე.</p> <p>ა) თავიდან იქნას აცილებული, სამშენებლო დერეფნის გარეთ არსებულ ტერიტორიაზე არასანქცირებული ჩარევა;</p> <p>ბ) თუ ასეთი ზემოქმედება დადგება, სამშენებლო კომპანიის მუშების დაუდევრობით, უნდა მოხდეს შემთხვევის / საჩივრის დაფიქსირება, შეფასდეს ზარალი და გაიმართოს მოლაპარაკება დაზარალებულ მესაკუთრესთან ARAP-ში (შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმა) აღწერილი პრინციპებსა და შეფასების მეთოდოლოგიის გათვალისწინებით და უზრუნველყოს სამართლიანი ფულადი კომპენსაცია სამშენებლო კომპანიის კუთვნილი ბიუჯეტიდან;</p> <p>გ) იმ შემთხვევაში გადაწვეტილების მიღება ვერ ხერხდება მოლაპარაკების გზით, გამოყენებულ იქნას GRM-ის (საჩივრების განხილვისა და გადაჭრის მექანიზმი) პროცედურები.</p>
კ. სოციალური ზეგავლენა	საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯმენტი	<p>ა) კონტრაქტორის მხირდან გამოიყოს პასუხისმგებელი პირი ვინც ადგილობრივი მოსახლეობისგან მიიღებს თხოვნებს/საჩივრებს;</p> <p>ბ) გაუწევს კონსულტაციებს ადგილობრივ თემებს დასაქმებული პერსონალისა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის შესაძლო კონფლიქტის იდენტიფიცირებასა და მათი მართვის შესახებ;</p> <p>გ) ადგილობრივი თემების ცნობიერების ამაღლება სექსუალური გზით გადამდებ დაავადებების შესახებ, რომლებიც შესაძლებელია გავრცელდეს ჩასულ პერსონალსა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის;</p> <p>დ) საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს მოსახლეობის ინფორმირება მშენებლობის და სამუშაო გრაფიკების მომსახურების შეწყვეტის, საგზაო მოძრაობის მიმართულებების და დროებითი ავტობუსის მარშრუტების, დანერგვითი სამუშაოების შესახებ;</p> <p>ე) საამშენებლო სამუშაოები შეზღუდულ იქნეს ღამით. აუცილებლობის შემთხვევაში, დაგეგმილი ღამის</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
		<p>სამუშაოების შესახებ მოხდეს საზოგადოების ინფორმირება, რათა მათ მიიღონ შესაბამისი ზომები;</p> <p>ვ) ადგილობრივი მოსახლეობის გაფრთხილება მოხდეს, მინიმუმ ხუთი დღით ადრე შეფერხების შესახებ (წყლის, ელექტროენერჯის, ტელეფონის, ავტობუსის მარშრუტების ჩათვლით), გასცენ შესაბამისი რეკომენდაციები ინფორმაციის, სამუშაო ადგილზე, ავტობუსის გაჩერებაზე, ზეგავლენის ქვეშ მოხვედრილ სახლებზე/ბიზნეს ობიექტებზე განთავსებით; დამსაქმებლის მიერ დადგენილი ვადების უზრუნველყოფა გამოვლენილი საჩივრების განხილვის მექანიზმის მეშვეობით, კონტრაქტორის პასუხისმგებლობის ფარგლებში;</p>
	მუშახელის მენეჯმენტი	<p>ა) თემიდან რაც შეიძლება მომორებით განლაგდეს სამუშაო ბანაკები.</p> <p>ბ) მეზობელ თემებთან კონსულტაციების საფუძველზე განლაგდეს და ექსპლუატაციას გაუწევს მუშაკთა ბანაკებს.</p> <p>გ) კონტრაქტორი დაასაქმებს ადგილობრივი თემების არაკვალიფიციურ ან ნახევრად კვალიფიციურ მაცხოვრებლებს, განახორციელებს მათ გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას რათა გაზარდოს ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართულობა.</p> <p>დ) კონტრაქტორი ობიექტს უზრუნველყოფს ჰიგიენური ნორმების დაცვით მოწყობილ ბანაკებით (ბანაკები უზრუნველყოფილი იქნება საპირფარეშოებითა და სამრეცხაო ადგილებით, ცხელი და ცივი წყლით, საპნით და ხელის გასამშრალბელი მოწყობილობით), ნებისმიერ ბანაკის მშენებლობა უნდა მოხდეს გარემოს დაცვითი ნორმების დაცვით.</p> <p>ე) კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლების და ადგილობრივ მოსახლეობასთან ინტეგრირებას, საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებული ქცევის კოდექსის გათვალისწინებით..</p>

**ნაწილი IV: მონიტორინგის გეგმა
მშენებლობის ფაზა**

საკმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
სამშენებლო მასალების მომარაგება	სამშენებლო მასალების შექმნა ოფიციალური არხებით რეგისტრირებული მომწოდებლებისგან	მასალების მომწოდებლების ოფისში ან საწყობ ბაზაზე, და კარიერზე	საბუთების შემოწმება; ხარისხის შემოწმება.	მასალებით მომარაგებისთვის ხელშეკრულებების გაფორმებისას	მშენებლობის ტექნიკური ხარისხის უზრუნველყოფა ადამიანების ჯანმრთელობის და გარემოს დაცვა	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (სგდ)
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილება	სატვირთო მანქანების და საგზაო სამშენებლო ტექნიკის გამართულობა; ძარის სრულფასოვნება და ტვირთის დაცულობა საფარი მასალით; ტექნიკის გადაადგილება წინასწარ განსაზღვრული მარშრუტით.	საშენი მასალებისა და სამშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირების მარშრუტები	სამშენებლო ობიექტთან მიმდებარე გზების ინსპექტირება გადაადგილები ს მარშრუტების მიმართულებებით	წინასწარ განუცხადებელი შემოწმება სამუშაო საათებში	ემისიის შედეგად ნიადაგის და ჰაერის დაბინძურების თავიდან ასარიდებლად; საავტომობილო მოძრაობის შეფერხების შემცირება.	სგდ საკატრულო პოლიცია
სამშენებლო ტექნიკის ოპერირება ობიექტზე	სამშენებლო ტექნიკის გამართული მუშაობა: - გამონაბოლქვის სიჭარბე; - საწვავ-საპოხის ჟონვა; - სამუშაო საათების დაცულობა;	სამშენებლო ობიექტი	სამუშაოების ინსპექტირება	სამუშაო და არასამუშაო საათებში	ტექნიკის ოპერირებისაგან ჰაერისა და ნიადაგის დაბინძურების შესამცირება;	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდე ს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებე ლი მონიტორინგზე?)
	- ნარგავების დაზიანება თუ ის არ არის განკუთვნილი გზის მშენებლობისთვის.				- მოსახლეობის ხმაურითა და ვიბრაციით შეწუხების შემცირება	
სამშენებლო ტექნიკის მომსახურება	ავტომობილების და ტექნიკის რეცხვა სამშენებლო ობიექტის გარეთ ან მდინარიდან მაქსიმალურად მოცილებულ ადგილას; ტექნიკის გამართვა საწვავ-საპოხით სამშენებლო ობიექტს გარეთ ან ობიექტზე მოწყობილ საგანგებო პუნქტში; ტექნიკის მომსახურების პუნქტის ტექნიკური გამართულობა: - მყარი გაუმტარი იატაკი ან ადსორბენტის (ქვიშა, წვრილი ხრეში, მემბრანა) საფარი - საკმაო ფართობი და გაუმტარი ბარიერები საწვავის კონტეინერთა გარშემო - საბაზისო ცეცხლმაქრი საშუალებები - სალექარები მანქანების სამრეცხაოსთან	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	სამუშაოების ინსპექტირება	ტექნიკის ოპერირების სრულ პერიოდში	ტექნიკის მომსახურებისაგან ნიადაგისა და წყლის ნავთობპროდუქტები თ დაბინძურების თავიდან არიდება; აალებადი ნივთიერებებისგან ხანძრის გაჩენის შემთხვევაში მისი დროული ლოკალიზების უნზრუნველსაყოფი დთვის მზადყოფნა და მოსალოდნელი ზარალის შემცირება.	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
ინერტული მასალების მოპოვება	<p>ინერტული მასალების შექმნა არსებული მოპოვებლებისგან თუკი ამის საშუალება არსებობს;</p> <p>მშენებელი კონტრაქტორის მიერ ინერტული მასალის მოპოვების ლიცენზიის მოპოვება და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>კარიერების ტერასული დამუშავება, დამუშავებულ უბნებზე ნარჩენი მასალის უკუჩაყრა და ლადმაფტთან ჰარმონიზაცია;</p> <p>ქვიშა-ღორღის ამოღება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ხრეშის მიწაყრილების მოწყობა წყლის ნაკადისა და თხრილს შორის და წყლის ნაკადში სამშენებლო ტექნიკის შეუყვანლად;</p> <p>კარიერებზე გამაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება.</p>	ინერტული მასალის კარიერები	საბუთების შემოწმება სამუშაოების ინსპექტირება	მასალათა მოპოვების პერიოდი	<p>ფერდობების ეროზიის, ეკოსისტემისა და ლანდშაფტის დაზიანების შემცირება;</p> <p>მდინარეთა ნაპირების ეროზიის, წყლის ნაკადის შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებისა და წყლის ეკოსისტემებზე ზემოქმედების შემცირება;</p> <p>პირუტყვისა და მოსახლეობის დაცვა დაზიანებისგან.</p>	სდგ საქართველოს ეკონომიკის და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	ინერტული და სახიფათო სამშენებლო ნარჩენების განცალკევებით დროებითი დასაწყობება განსაზღვრულ ადგილებში;	სამშენებლო ობიექტი; ნაგავსაყრელი; ნარჩენების განთავსებისთვის	დოკუმენტების ვიზუალური დათვალიერება და ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	სამშენებლო ობიექტის და ახლო ტერიტორიის მყარი ნარჩენებისგან დაბინძურების პრევენცია	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში; სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი უვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის	გამოყოფილი ადგილები.				
საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ობიექტზე საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერების განთავსება (არსებობის შემთხვევაში); შეთანხმება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული გატანის თაობაზე	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით ნიადაგისა და წყლის დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ
თხევადი ნარჩენის წარმოქმნა	სამშენებლო ობიექტზე (არსებობის შემთხვევაში) სანიტარულ ნორმებთან შესატყვისი ტულეტის მოწყობა; სამშენებლო ობიექტიდან წვიმის წყლის შეგროვებისა და გადინებისთვის სადრენაჟო სისტემის მოწყობა და პერიოდული გაწმენდა;	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში გახშირებული რეჟიმით ძლიერი ნალექიანობის შემთხვევაში	სამშენებლო ობიექტის დატბორვისა და ამით საქმიანობის გამწვანების აღსაკვეთად; ზედაპირული და გრუნტის წყლის დაბინძურების შესამცირებლად.	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	საყოფაცხოვრებოდ და ტექნიკის სარეცხად გამოყენებული წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა.					
ასფალტ-ბეტონის ქარხნის ოპერირება	მშენებელი კონტრაქტორის მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მოპოვება და მისი პირობების განუხრელი დაცვა; ქარხნის დასამონტაჟებლად იმგვარი ადგილის შერჩევა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობის მინიმალურ შეწუხებას ხმაურით, მტვრითა და გამონაბოლქვით; ქარხნიდან ჩამდინარე წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა.	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	დოკუმენტების ვიზუალური დათვალიერება და ინსპექტირება	ქარხნის სამოტაჟო სამუშაოებამდე და მისი ოპერირების სრულ პერიოდში	სამშენებლო ობიექტის სიახლოვეს მოსახლეობის შეწუხების შესამცირებლად; ატმოსფერული ჰაერისა და ზედაპირული წყლის დაბინძურების შესამცირებლად.	სგდ სოფლის მეურნეობისა და გარემოსდაცვის სამინისტროს გარემოსდაცვის სააგენტო
დასაქმებულთა შრომის უსაფრთხოება	მშენებელთა უზრუნველყოფა სპეცტანსაცმლით და პერსონალური დამცავი აღჭურვილობით და მათი გამოყენების მითითებით; სამშენებლო დანადგარების და ტექნიკის ექსპლუატაციის წესების შესაბამისობა	სამშენებლო ობიექტი	საქმიანობის ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	მშენებლობის სრულ პერიოდში	სგდ
სამუშაოები კერძო საკუთრებაში	კერძო საკუთრებაში შეჭრისგან ან მისი შემთხვევითი დაზიანებისგან თავის არიდება (კედლებთან და	სამუშაოები კერძო საკუთრებაში არსებულ	მონიტორინგი და ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	კერძო საკუთრების დაზიანების	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
<p>ი არსებულ ნაკვეთებთან, შენობა-ნაგებობებთან და სხვა აქტივებთან ახლოს</p>	<p>ღობებთან მცირე ზომის ტექნიკის ან ხელით სამუშაოს გამოყენებით, სამშენებლო მასალების და ნარჩენების მოგროვება და დასაწყობება კერძო საკუთრებიდან მომორებით და ა.შ.)</p> <p>კერძო საკუთრების გაუთვალისწინებელი დაზიანების შემთხვევაში მისი სრაფი აღდგენა მსგავს ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>კერძო საკუთრებაზე მოსალოდნელი ზიანის შემთხვევაში, მფლობელის წინასწარ ინფორმირება და ზიანის აღდგენის გარანტირება, მფლობელისგან წერილობითი თანხმობის მოპოვება მის კერძო საკუთრებაზე შეჭრისთვის და შემდგომ სრაფი აღდგენა მსგავს ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>სამუშაოების წარმოების დროს მიწაზე უფლებების მოპოვების საჭიროების წარმოქმნის შემთხვევაში, არ შეხვიდეთ კერძო საკუთრებაში სანამ არ შემუშავდება და არ განხორციელდება განსახლების გეგმა საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ</p>	<p>ნაკვეთებთან, შენობა-ნაგებობებთან და სხვა აქტივებთან ახლოს</p>			<p>ალბათობის შემცირება;</p> <p>კერძო საკუთრების მფლობელთა და/ან მომხმარებელთა უფლებების დროებით ან მუდმივად დარღვევის გამორიცხვა</p>	

ექსპლუატაციის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე)
გზის სავალი ნაწილისა და მისი გვერდულების მომსახურება	მგზავრებისა და მძღოლების მიერ დატოვებული საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული შეგროვება და გატანა; გზაზე დაღუპული ცხოველთა ნარჩენების დროული გატანა.	გზის მიმდებარე ტერიტორია და კიუვეტები	ინსპექტირება	კვარტალურად	გარემოს დაბინძურებისაგან დასაცავად; გზაზე მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად	სგდ
სადრენაჟო კიუვეტების გამტარიანობის შენარჩუნება	კიუვეტების რეგულარული გასუფთავება დანალექისა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისგან	გზის გასწვრივ არსებული სადრენაჟო კიუვეტები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	დრენაჟის სისტემის გამართულობის უზრუნველსაყოფად გზის დატბორვისა და წყლისგან დაზიანების თავიდან ასარიდებლად	სგდ
ავარიული დაღვრებისას ადგილის ლოკალიზება და დაბინძურებული ადგილის დასუფთავება	ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს დაღვრილი ან გაფრქვეული თხევადი ან ფხვიერი ტვირთების ნარჩენების დროული შეგროვება, გაუვნებელყოფა და გატანა	გზაზე და მის სიახლოვეს	ინსპექტირება	ავტოსაგზაო შემთხვევები სას, საჭიროების მიხედვით	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ საპარტულო პოლიცია

დანართი 1: პროექტის ადგილმდებარეობის რუკა

შ02: საჯავახო-ჩოხატაური ოზურგეტი-ქობულეთის გზის რეაბილიტაცია კმ-47.2-კმ48

